

Fogoly dilemma társadalomfilozófiai alkalmazásokkal

Tóth János

SZTE

Kivonat

A nem-kooperatív fogolydilemma (FD) direkt módon alkalmazható számos társadalmi jelenségre (pl. potyázás, adóelkerülés, fegyverkezés, közjavak kimerülése, környezetszennyezés, negatív externália, stb.), ahol az elméletnek megfelelően a játékosok dezertálni (D) fognak, ami elvezet egy Pareto-inferior jellegű egyensúlyponthoz (a „közrosszhoz”). A kooperatív játékelmélet sem tudja garantálni a kölcsönös együttműködést, a FD-nak nincs magja. Ezért a FD „megoldását” a játékelméleten túl kell keresni. – „antropológiai módosulások” (szereket, bizalom, erkölcs), – új intézmények (hatalom, tulajdon, hódítás, csere) kialakulása. Ezt nevezem a FD indirekt alkalmazásának. A FD-nak nincs tökéletes megoldása, ezért a különböző megoldások szintézisére van szükség. A strukturált FD egy teljesen új típusú problémát jelent, ahol a társadalmi érdek ütközik a csoportérdekkel (eladók, etnikumok, stb. speciális érdekei), de paradox módon összhangba kerül az egyéni érdekekkel (individualizmus, liberalizmus jelentősége). Részletesebben megbeszélendő problémák: Erőszakos lejátszás fogalma; FD kooperatív megoldásának az elégtelensége; Strukturált FD; 3 stratégias FD.